

MARIJAMPOLĖS SAV. SASNAVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2016-2017 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sasnavos pagrindinės mokyklos ugdymo planas reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų, mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikytų programų ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą.

2. Mokykla, rengdama 2016-2017 mokslo metų ugdymo planą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-459 patvirtintu 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendraisiais ugdymo planais ir 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-479 patvirtintais 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais (toliau – Bendrieji ugdymo planai), Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. V-459 „Dėl 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano patvirtinimo“ pakeitimu, patvirtintu 2015 m. birželio 17 d. Nr. V-634, Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. V-457 „Dėl 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ pakeitimu, patvirtintu 2015 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-614 bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 2011 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-773 patvirtintais „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendraisiais sveikatos saugos reikalavimais“, Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Ištaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313, kitais ugdymo planą reglamentuojančiais teisės aktais.

3. Mokyklos ugdymo plano tikslas- formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų geresnių ugdymo (si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

4. Mokyklos ugdymo plano uždaviniai:

4.1. nustatyti optimalų pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti;

4.2. suformuoti patrauklų mokyklos ugdymo turinį ir palankią mokymosi aplinką;

4.3. numatyti gaires ugdymo planui mokykloje įgyvendinti ir pritaikyti ugdymo turinį pagal mokinių mokymosi poreikius.

5. Mokyklos ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Bendruosiuose ugdymo planuose, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

PIRMASIS SKIRSNIS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

6. Ugdymo organizavimas:

Klasės	PUG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ugdymo proceso pradžia		09-01									
Pusmečių trukmė		1-asis 09-01 – 01-20 2-asis 01-23 – 06-02 (6-10 klasių mokiniams) ir 01-23-05-30 (PUG ir 1-5 klasių mokiniams)									

Klasės	PUG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Rudens papildomos atostogos	10-24 - 10-28											
Rudens atostogos	10-31 - 11-04											
Žiemos (Kalėdų) atostogos	12-27 - 01-06											
Žiemos atostogos							02-17					
Žiemos papildomos atostogos	02-10 -02-17											
Pavasario (Velykų) atostogos	04-10 – 04-14											
Ugdymo proceso pabaiga	05-30						06-02					
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	32						34					
Vasaros atostogos	05-31 - 08-31						06-05 – 08-31					

7. Ugdymo procesas įgyvendinant pradinio ir pagrindinio ugdymo programą Mokyklos tarybos sprendimu (2016-06-17 protokolo Nr. 3) skirstomas pusmečiais.

8. Mokykla dirba penkias dienas per savaitę.

9. Ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo grupei ir 1-5 klasių mokiniams per mokslo metus skiriamos papildomos 10 mokymosi dienų atostogos.

10. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo grupės ugdytiniai bei 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6–10 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

11. Mokyklos vadovas, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją situaciją, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Mokyklos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento švietimo skyrių.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS.

MOKYKLOS UGDYMO PLANAS

12. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo (si) poreikius bei įgyvendinamas, vadovaujantis ikimokyklinio, priešmokyklinio ir Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašais, tvirtinamais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro (toliau – Ugdymo programų aprašai), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas) ir atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas.

13. Mokykla, formuodama ugdymo turinį ir rengdama ugdymo planą, remiasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, standartizuotų testų, mokyklos veiklos išorinio vertinimo duomenimis.

14. Mokyklos vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla), sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kt. veikla sudaro formuojamo mokyklos ugdymo turinio dalį. Ši veikla siejama su mokyklos ugdymo tikslais, mokinių mokymosi poreikiais ir organizuojama mokykloje ir už jos ribų. Pažintinei ir kultūrinei veiklai 1-4 klasėse per mokslo metus skiriama 10 ugdymo procesų dienų, 5-10 klasių mokiniams – 60 valandų. Ji organizuojama nuosekliai per visus mokslo metus, įvairiose mokymosi aplinkose, muziejuose mokyklos ugdymo plane nustatytu laiku (priedai Nr. 1, Nr. 2).

15. Mokyklos ugdymo planas rengiamas, vadovaujantis demokratiškumo, subsidiarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais, į jo rengimą įtraukiami mokytojai, mokiniai, tėvai (globėjai, rūpintojai). Mokyklos ugdymo planui rengti mokyklos direktoriaus 2016 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V1-15 sudaryta mokyklos bendruomenės narių grupėms atstovaujanti darbo grupė. Grupės darbui vadovauja mokyklos direktorius.

16. Mokykloje susitarta dėl ugdymo plano turinio, struktūros ir formos. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikti konkretūs sprendimai, padedantys įgyvendinti ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, pasiekti jose numatytus mokymosi pasiekimus.

17. Rengiant mokyklos ugdymo planą, **Mokyklos taryba** priėmė sprendimus (2016-06-17 protokolo Nr. 3) dėl:

17.1. pritarimo 2016-2017 m. m. ugdymo plano projektui;

17.2. mokslo metų besimokantiems pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas skirstymo pusmečiais;

17.3. klasių dalijimo į grupes atsižvelgiant į mokinių skaičių klasėje, jų poreikius ir saugumą, esančius mokyklos specialistus ir turimas krepšelio lėšas bei vadovaujantis 2016-2017 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos bendrųjų ugdymo planų nuostatomis;

17.4. papildomų atostogų priešmokyklinio ugdymo grupių vaikams bei 1-4 klasių mokiniams, 5 klasės mokinių papildomas atostogas organizuojant kartu su 1-4 klasių mokinių papildomomis atostogomis;

17.5. neformaliojo švietimo organizavimo atsižvelgiant į mokinių poreikius ir mokyklos galimybes, prioritetą teikiant mokinių pasirinkimui ir mokykloje tradiciškai nusistovėjusioms neformaliojo švietimo veiklos kryptims - menams ir sportui;

17.6. pasirenkamojo dalyko ir dalykų modulių mokymo įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą;

17.7. antrosios užsienio kalbos mokymo nuo 5 klasės;

17.8. žmogaus saugos mokymo įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą 5, 7 ir 10 klasėse.

17.9. mokyklos ugdymo plano tikslų, nuostatų, principų;

17.10. vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo ypatumų;

17.11. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos;

17.12. ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias integruojamąsias programas, nurodytas bendrųjų ugdymo planų 62 punkte, numatoma integruoti į mokyklos ugdymo turinį, ir numatyti integravimo būdą;

17.13. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą;

17.14. reikalavimų mokinio individualiam ugdymo planui sudaryti;

17.15. numatomų priemonių ir būdų mokinių pasiekimams gerinti; mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, ir kt.;

17.16. priešmokyklinio ugdymo organizavimo;

17.17. švietimo pagalbos teikimo.

18. Mokytojų taryba (2015-06-03 protokolo Nr. 3) nutarė:

18.1. pritariti mėnesio trukmės pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis mokiniui (klasei) ir naujai atvykusiam mokiniui 1 mėn. adaptaciniam laikotarpiui. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai nepatenkinamais pažymiais

nevertinami;

18.2. ugdymo turinį planuoti ir detalizuoti vadovaujantis Mokyklos ugdymo turinio planavimo, prevencinių ir kitų programų integravimo į ugdymo turinį tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V1-8 ;

18.3. mokinių gebėjimus, žinias ir įgūdžius 5-10 klasėse vertinti 10-bale vertinimo sistema, sistemingai informuojant tėvus ar globėjus apie mokymosi sėkmingumą;

18.4. mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą dorinio ugdymo, žmogaus saugos, kūno kultūros, kūno kultūros parengiamosios grupės, menų ir technologijų, ekonomikos ir pilietiškumo pagrindų dalykų mokymosi pasiekimus taip pat vertinti pažymiu;

18.5. Bendrųjų kompetencijų, Gyvenimo įgūdžių ugdymo bei prevencinę ir sveikatingumo programas integruoti į mokomuosius dalykus, neformalųjį švietimą, klasių auklėtojų veiklą bei neformalaus švietimo renginius;

18.6. mokinių socialinę veiklą organizuoti integruojant ją į pažintinę ir kultūrinę veiklą;

18.7. mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymus dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėti direktoriaus įsakymu patvirtintoje komisijoje, kurią sudaro direktorius arba dalyką kuruojantis direktoriaus pavaduotojas ugdymui (skyriuje- skyriaus vedėjas), socialinis pedagogas, specialusis pedagogas (jei prašymą pateikė spec. poreikių turintis mokinys, jo tėvai (rūpintojai), du dalyko metodinės grupės atstovai;

18.8. 60 mokyklos formuojamo ugdymo turinio valandų 6- 10 klasėse organizuoti nuosekliai per visus mokslo metus ;

18.9. įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos antrą dalį pasirinktas technologijų programas mokiniai gali keisti pasibaigus mokslo metams, keisti arba nesimokyti modulio ar pasirenkamojo dalyko- pasibaigus pusmečiui.

19. Direktorius įsakymu tvirtina:

19.1. mokyklos ugdymo planą iki rugsėjo 1 d.;

19.2. neformaliojo švietimo programas iki rugsėjo 15 d.;

19.3. pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas iki rugsėjo 1 d.

19.4. mokymosi krūvių optimizavimo priemonių planą iki rugsėjo 1 d..

20. Direktorius pavaduotojas ugdymui derina:

20.1. privalomųjų, pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių planus ir programas iki rugsėjo 1 d.;

20.2. specialių poreikių mokinių individualius ugdymo planus ir programas iki rugsėjo 1 d..

21. Ugdymo procesas mokykloje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė – 1 klasėje – 35 min., 2-10 klasėse – 45 min. Mokiniais sudaromos sąlygos mokytis aktyviai, įvairiose aplinkose ir praktiškai veikiant.

22. Mokyklos ugdymo planą mokyklos direktorius tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su mokyklos taryba, taip pat su Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriumi (administracijos direktoriaus 2015-06-03 įsakymas Nr. DV- 858).

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

23. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo gebėjimams ir mokymosi poreikiams pritaikytas mokymosi planas. Individualiu ugdymo planu siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo galias pasiekti aukštesnius ugdymo (si) pasiekimus, ugdyti (s) asmeninę atsakomybę, gebėjimus, įgyvendinti išsikeltus tikslus.

24. Individualus ugdymo planas sudaromas :

24.1. mokiniui mokomam namie. Jame numatomi mokymosi tikslai, mokinio mokymosi indėlis, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai. Mokinys mokosi pagal mokyklos vadovo patvirtintą ir su vienu iš mokinio tėvų (globėju, rūpintoju) suderintą pamokų tvarkaraštį;

24.2. turintiems nepatenkinamus metinius įvertinimus, neatestuotiems ar atsilikusiems dėl ligos ir kt. priežasčių. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, gali būti sudaromas individualus ugdymo planas, atkreipiant dėmesį į besimokančiuosius, kurie itin sėkmingai mokosi, siekia pagerinti vieno ar kelių dalykų pasiekimus.

25. Individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas, bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokyklos direktoriaus pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams. Sudarant individualų ugdymo planą, atsižvelgiama į mokykloje turimą informaciją apie mokinį ir jo mokymosi pasiekimus. Mokinio individualiame ugdymo plane numatomi mokymosi uždaviniai, apibrėžiami sėkmės kriterijai, numatomas mokinio indėlis į mokymąsi, reikiama mokymosi pagalba.

26. Individualaus ugdymo plano turinį lemia numatomi artimiausi ir tolesni mokinio ugdymo (si) tikslai ir būdai jų siekti (pvz., jame numatoma tiksli mokinio veikla siejama su mokymosi poreikiais, norimo dalyko pasiekimų gerinimu, mokinio prisiimti įsipareigojimai orientuojami į mokymosi pasiekimų gerinimą).

27. Individualus ugdymo planas sudaromas rašytine forma keliems mėnesiams (trumpalaikėms konsultacijoms) ar pusmečiui bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), švietimo pagalbos specialistams, mokyklos vadovams.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SVEIKATA IR GEROVĖ MOKYKLOJE

28. Mokykla, įgyvendindama ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas:

28.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos reikalavimai“ ir higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos normos);

28.2. sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį;

28.3. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už mokyklos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiose įstaigose ir pan.).

29. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“, ir priimamas sprendimas dėl jos įgyvendinimo būdų (integruoti į kitų dalykų turinį, įgyvendinti per neformaliojo švietimo veiklas, skirti atskirą laiką programai įgyvendinti ar kt.).

30. Mokykla planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

31. Mokykla ugdymo (si) aplinką kuria, vadovaudamasi Higienos norma, Ugdymo programų aprašais.

PENKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

32. Mokiniai skiriasi savo patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius, nes mokiniui pritaikomi mokymosi uždaviniai ir užduotys, ugdymo turinys, metodai, mokymo (si) priemonės, tempas, mokymosi aplinka ir skiriamas laikas. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. Juo taip pat kompensuojami brendimo, mokymosi tempo netolygumai, atsirandantys vertikalios skirstymo klasėmis pagal mokinių amžių sistemoje.

33. Diferencijavimas taikomas:

33.1. mokiniui individualiai;

33.2. mokinių grupei pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, tam tikroms veikloms atlikti.

34. Mokykla, pagal sudarytą „Pedagoginės veiklos priežiūros planą“, periodiškai analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, individualizavimas, kokį poveikį jis daro pasiekimams ir pažangai, priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus, atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

35. Mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnius pasiekimus.

36. Mokymosi procesas mokykloje nuolat stebimas ir laiku nustatomi mokiniui kylantys mokymosi sunkumai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi, kaip bus organizuojama veiksminga mokymosi pagalba.

37. Mokymosi pagalba mokiniui suteikiama, kai jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos; kai kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai; kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų ir pan.

38. Mokymosi pagalba teikiama laiku, atsižvelgiant į mokinio mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto rekomendacijas, atitinka mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į mokinio mokytojo rekomendacijas.

39. Mokykla, keldama uždavinį pagerinti mokinių pasiekimus konkrečiose srityse, atsižvelgia į mokinių poreikius, tėvų lūkesčius, mokyklos kontekstą, pasirenka veiksmingas priemones šiems uždaviniams įgyvendinti.

40. Mokymosi pagalba teikiama:

40.1. pirmiausia pamokoje kaip grįžtamasis ryšys, pagal jį nedelsiant koreguojant mokinio mokymąsi, pritaikant tinkamas mokymo (si) užduotis, metodikas ir kt.;

40.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas pagal mokymosi pagalbos poreikį;

40.3. organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams.

41. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus:

41.1. suteikiama pagalba pirmiausia tiems mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;

41.2. sudaromos sąlygos mokykloje atlikti namų darbų užduotis;

41.3. stiprinama mokinių motyvacija kryptingai veikti, siekiant mokymosi tikslų;

41.4. tobulinama mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, itin daug dėmesio skiriant formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui.

41.5. sudarytos sąlygos mokytojams tobulinti ugdymo individualizavimo metodiką, prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

41.6. sudarytos galimybės mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas ir gebėjimus, organizuojant ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams;

41.7. aktyviau įtraukiant į vaiko ugdymo procesą mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), ne tik sprendžiant vaikų ugdymosi problemas, bet ir teikiant įvairią mokymosi pagalbą, supažindinant su darbo ir profesijų pasauliu, organizuojant mokyklos gyvenimą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

42. Mokyklos Tėvų informavimo ir komunikavimo tvarkos apraše, patvirtintame mokyklos direktoriaus 2013 sausio 2 d. įsakymu Nr. V1- 9, nustatytos mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo formos, numatytos mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) galimybės kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą ir priimant sprendimus.

43. Mokykla užtikrina, kad mokytojai ir mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informacija apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir pažangą, mokymosi poreikius ir motyvaciją, iškilusius sunkumus keistųsi abipusiškai ir laiku. Tėvai (globėjai, rūpintojai) turi padėti mokyklai spręsti problemas, susijusias su vaiko mokymosi pasiekimų gerinimu.

44. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, konsultuoja ir skatina mokinių tėvus:

44.1. sukurti mokiniams tinkamą edukacinę aplinką namuose;

44.2. savo pagrįstais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;

44.3. padėti vaikams mokytis namuose;

44.4. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, išsakyti mokyklos tobulinimo lūkesčius.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

45. Mokykla, organizuodama ugdymo procesą, intensyvina dalykų mokymą per dieną ir savaitę. Intensyvinant mokymąsi:

45.1. per dieną dalykui mokytis skiriama ne viena, o keletas viena po kitos vykstančių pamokų, taip sudarant sąlygas organizuoti eksperimentus gamtos mokslų pamokose, projektinius darbus ir kt.;

45.2. pamokos numatytos ne po vieną kiekvienai dienai, bet po daugiau tik keletui savaitės dienų.

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

46. Siekiant mažinti mokymosi krūvius ir priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, ugdymo turinys integruojamas vadovaujantis Mokyklos ugdymo turinio planavimo, prevencinių ir kitų programų integravimo į ugdymo turinį tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V1-11.

47. Mokykla analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą mokantis pasirinktu būdu įgyvendinamą integruojamąją programą ir priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo

ar tolesnio turinio integravimo, taip pat stebi kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus, ir priima sprendimus dėl tolesnio mokymo organizavimo būdo.

48. Į Bendrųjų programų ugdymo turinį integruojama:

48.1. į pradinio ugdymo - Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, ir Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“;

48.2. į pradinio ir pagrindinio ugdymo- Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK-179 „Dėl Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos patvirtinimo“, Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“; Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo - pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“);

48.3. į pagrindinio ugdymo - Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“.

49. Programos:

49.1. integruojamos į dalykų ugdymo turinį;

49.2. įgyvendinamos kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklų dalis;

49.3. įgyvendinamos kaip mokyklos formuojamo ugdymo turinio dalis.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

50. Mokinių mokymosi ir pažangos vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu.

51. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433, Ugdymo programų aprašais, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 bei Mokyklos mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V1 -60.

52. Priešmokyklinio ugdymo grupės vaikų pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo standartu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. ISAK- 1015.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOŠI KRŪVIŲ REGULIAVIMAS

53. Mokinių mokymosi krūvių reguliavimas organizuojamas ir vykdomas vadovaujantis Mokyklos mokymosi krūvių reguliavimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2013 m.

sausio 2 d. įsakymu Nr. V1- 5.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

54. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 ir Mokyklos neformaliojo švietimo organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą 2013 m. sausio 2 d. mokyklos direktoriaus įsakymu nr. V1-6.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO AR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ, PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ

55. Mokykla apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio ar pradinio ugdymo programos dalį, pradinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyrių ir numato jo mokymąsi.

56. Mokykla, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi pasiekimus (pagal pateiktus dokumentus, jeigu nėra dokumentų, -pagal pokalbio metu su tėvais, pačiu mokiniu surinktus duomenis).

57. Mokyklos mokiniui, baigusiam tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, sudaroma palanki ir saugi mokymosi aplinka.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

58. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTTINĖSE KLASĖSE

59. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, numatė, kurių dalykų pamokas jungtinėje klasėje organizuos visiems klasės mokiniams vienu metu, o kuriais atvejais – atskirai. Mokykloje stebima ir analizuojama jungtinėse klasėse mokinių daroma pažanga ir, nepasiteisinus numatytam pamokų organizavimui, jis motyvuotai keičiamas.

60. Įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąjį koncentrą, suformuotas jungtinis 5-7 klasių kompleksas.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

61. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasės į grupes dalijamos arba sudaromos laikinosios grupės dalykams mokytis:

61.1. doriniam ugdymui, kai tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;

61.2. sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės kūno kultūros pamokoms.

II SKYRIUS

IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

62. **Ikimokyklinis** ugdymas organizuojamas vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V- 1009 redakcija), ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu bei metodinėmis rekomendacijomis ikimokyklinio ugdymo programoms rengti.

63. **Priešmokyklinis** ugdymas organizuojamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. ISAK-1180.

64. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas pagal Bendrąją priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. birželio 24 d. įsakymu Nr. 1147, ir Priešmokyklinio ugdymo standartą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. ISAK-1015.

65. Priešmokyklinis ugdymas mokyklos tarybos sprendimu (2016-06-17 protokolo Nr. 3) organizuojamas pagal trečią modelį- (Marijampolės savivaldybės tarybos 2014-08-25 d. sprendimas Nr. 1-269 „Dėl Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigų priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių patvirtinimo“).

66. **Pradinio** ugdymo programa įgyvendinama pagal Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“.

67. Mokytojas gali savo nuožiūra integruoti dalykus, organizuoti integruoto mokymosi dieną, savaitę ar ilgesnį laikotarpį.

68. Dorinio ugdymo organizavimas:

68.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų – etiką arba tikybą;

68.2. dalyką mokinys gali keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams (globėjams) parašius prašymą.

69. Kalbinis ugdymas:

69.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomasias veiklas (pvz., naudojant mokomasias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);

69.2. lietuvių kalbos dalykas yra pradinio ugdymo programos sudedamoji dalis ir jos mokoma pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą lietuvių kalbos (valstybinės) ugdymo programą.

70. Pirmosios užsienio kalbos mokymas:

70.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

70.2. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų Europos kalbų (anglų arba vokiečių).

71. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

71.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Dalis (1/4) dalykui skiriamo laiko skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

71.2. socialiniams gebėjimams ugdytis dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skiriama ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

72. **Matematinis ugdymas:** organizuojant matematinį ugdymą vadovaujama ne tik

Bendrosios programos matematikos dalyko programa, mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, pagal galimybes naudojant informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones.

73. Kūno kultūra:

73.1. 2 klasėje kūno kultūrai skiriamos 2 pamokos per savaitę, todėl sudarytos sąlygos mokiniams vieną valandą per savaitę lankyti aktyvaus judėjimo pratybas;

73.2. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, ugdymo proceso metu pagal galimybes organizuojamos judriosios pertraukos ar fiziniam aktyvinimui skirtos veiklos.

74. **Meninis ugdymas:** technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dalykui ir technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose.

75. **Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas:** informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų.

76. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę Bendrajai programai įgyvendinti:

Dalykas	Klasė	Savaitinių pamokų skaičius dalykui			
		1	2	3	4
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)		1	1	1	1
Kalbos:					
Lietuvių kalba (gimtoji)		8	7	7	7
Užsienio kalba (anglų)			2	2	2
Matematika		4	5	5	4
Pasaulio pažinimas		2	2	2	2
Dailė ir technologijos		2	2	2	2
Muzika		2	2	2	2
Kūno kultūra		3	2	3	3
Pamokų skaičius mokiniui		22	23	24	23
Neformalusis švietimas		2	2	2	2

III SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMAS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

77. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniui gali būti sudaromos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašas).

78. Pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis mokiniui (klasei) ir naujai atvykusiam mokiniui skiriamas 1 mėn. adaptacinis laikotarpis. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai nepatenkinamais pažymiais nevertinami.

79. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Per mokslo metus socialinei-pilietinei veiklai skiriama: 5-6 klasės mokiniams- 5 val. per mokslo metus, 7-8 klasės mokiniams – 10 val., 9-10 klasės mokiniams- 15 val.

80. Mokykla socialinę - pilietinę veiklą įgyvendina atsižvelgdama į pilietiškumo ugdymą,

mokyklos bendruomenės tradicijas, vykdomus projektus, kultūrinės bei socializacijos programas ir pan. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą, numatomos galimybės mokiniui atlikti ją savarankiškai arba bendradarbiaujant su kitomis institucijomis ir kt.

81. Pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje sudarytos sąlygos mokiniui geriau pažinti savo gebėjimus, kad jis galėtų apsispręsti ir tinkamai pasirinkti, ko mokysis toliau. Mokiniam pagal mokyklos galimybes sudaromos sąlygos pasirinkti lietuvių kalbos ir matematikos modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715.

ANTRASIS SKIRSNIS

UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

82. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių gimtoji kalba, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

83. **Dorinis ugdymas.** Dorinio ugdymo dalyką (tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikyba mokiniai renkasi dvejiems metams (5–6, 7–8, 9–10 klasėms).

84. Kalbos:

84.1. lietuvių kalba ir literatūra. Mokykla, formuodama ugdymo turinį siūlo rinktis mokyklos parengtas ir mokyklos vadovo patvirtintas dalyko modulius programas;

84.2. užsienio kalbos:

84.2.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

84.2.2. antrosios užsienio kalbos mokytis pradedama nuo 5 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: (rusų ar vokiečių);

84.2.3. baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojami užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

85. Matematika:

85.1. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamos Nacionalinio egzaminų centro parengtomis matematinio raštingumo užduotimis;

85.2. stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, standartizuotų testų rezultatais), numatoma pagalba mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi;

85.3. ugdant gabius matematikai vaikus naudojama nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotys (ir sprendimų rekomendacijos) ir kiti šaltiniai;

85.4. naudojamos informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis. Naudojama atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimanti geometriją, algebrą, statistiką.

86. Informacinės technologijos.

86.1. 7 klasėje skiriamos 35 dalyko pamokos, 8 klasėje informacinės technologijos siūlomos kaip pasirenkamasis dalykas;

86.2. 9–10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Modulį renkasi mokinys.

87. Gamtamokslinis ugdymas:

87.1. gamtos mokslų mokymasis grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti, pirmiausia – lokaliu, vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu, o įgijus patirties – Lietuvos ir globaliu lygmeniu. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar vykdant kitas praktines veiklas. Skatinamas mokinių bendradarbiavimas ir (ar) komandinis darbas;

87.2. atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis, kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis, edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliais už mokyklos ribų (mokslo parkų, universitetų, verslo įmonių laboratorijos, nacionaliniai parkai ir kt.);

87.3. mokykloje mokymosi aplinka pritaikyta eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti. Dvi gamtos mokslų pamokos organizuojamos viena po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau trunkančius eksperimentinius darbus ar projektus;

87.4. eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

88. Technologijos:

88.1. mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų;

88.2. mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso;

88.3. baigę integruoto technologijų kurso programą mokiniai pagal savo interesus ir polinkius renka vieną iš privalomų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų).

89. Socialinis ugdymas:

89.1. per socialinių mokslų pamokas mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis;

89.2. siekiant gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų organizuojama netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudojamosi virtualiosiomis mokymosi aplinkomis;

89.3. laisvės kovų istorijai mokytis skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas;

89.4. mokyklos formuojamas socialinių mokslų ugdymo turinys teikia galimybę:

89.4.1. priimti sprendimą dėl istorijos 5–6 klasės turinio išdėstymo eiliškumo (pavyzdžiui, kursą pradėti nuo Europos istorijos epizodų arba integruoti Europos ir Lietuvos istorijos epizodus);

89.4.2. priimti sprendimą dėl istorijos ir pilietiškumo ugdymo pagrindų mokymo (pavyzdžiui, integruotai mokytis istorijos ir pilietiškumo, kai dalis pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pilietiškumo akcijas ir pan.)). Dalyvavimas akcijose fiksuojamas kaip pilietiškumo pamoka;

89.5. į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruojama: Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios turi būti nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamoms su mokiniais, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos, tokios kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitas panašias temas.

90. Kūno kultūra. Kūno kultūrai skiriant 2 valandas per savaitę, 5 ir 7-10 kl. mokiniams

sudarytos sąlygos papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje ar kitoje neformaliojo ugdymo įstaigoje.

90.1. Kūno kultūrai mokytis sudarytos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš gretimų klasių mokinių .

90.2. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, atsižvelgiama į Higienos normos reikalavimus.

90.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą.

90.4. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

91. **Meninis ugdymas.** Meninio ugdymo dalykus sudaro dailė ir muzika.

92. **Žmogaus sauga.** Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159. Žmogaus saugos programai mokyklos ugdymo plane skirta po 1 pamoką 5, 7 klasėse ir 10 klasėje - 0,5 val.

93. **Sveikatos ugdymas.** Mokykla, organizuodama sveikatos ugdymą, vadovaujasi Sveikatos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290. Mokykla yra parengusi Sveikatingumo programą, kurioje yra konkrečiai apibrėžta mokykloje vykdomas formalusis ir neformalusis sveikatos ugdymas.

94. **Ugdymas karjerai.** Mokykla, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-1090/A1-314. Mokykla yra parengusi „Ugdymo karjerai planą“, kuriame yra konkrečiai apibrėžta mokykloje vykdomas formalusis ir neformalusis ugdymas karjerai.

95. **Etninės kultūros ugdymas.** Mokykla, organizuodama etninės kultūros ugdymą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651.

96. **Preveninių programų įgyvendinimas.** Integravimo į gamtos ir biologijos, technologijų bei dorinio ugdymo mokomuosius dalykus ir neformalųjį ugdymą būdu įgyvendinama Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494.

97. **Kitų ugdymo programų įgyvendinimas.** Mokykloje mokiniams pasiūlytos ir įgyvendinamos: 8 klasėje informacinių technologijų pasirenkamojo dalyko programa, 8-10 klasėse matematikos ir lietuvių kalbos mokomųjų dalykų modulių programos. Programos parengtos vadovautis Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535.

98. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti:

Dalykas	Klasė	Savaitinių pamokų skaičius dalykui						
		5	7	5-7 (jungtinis)	6	8	9	10
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)				1	1	1	1	1
Kalbos:								
Lietuvių kalba (gimtoji)					5	5		5
Lietuvių kalba ir literatūra	1	1		4			4	
Užsienio kalba (1-oji)				3	3	3	3	3
Užsienio kalba (2-oji)				2	2	2	2	2
Matematika	1	1		3	4	4	3	4

Dalykas	Klasė	Savaitinių pamokų skaičius dalykui						
		5	7	5-7 (jungtinis)	6	8	9	10
Informacinės technologijos				1	1		1	1
Gamta ir žmogus		2			2			
Biologija			2			1	2	1
Chemija						2	2	2
Fizika			1			2	2	2
Istorija				2	2	2	2	2
Pilietiškumo pagrindai							1	1
Geografija			2		2	2	2	1
Ekonomika ir verslumas							1	
Dailė				1	1	1	1	1
Muzika				1	1	1	1	1
Technologijos		1		1	2	1	1	1,5
Kūno kultūra				2	2	2	2	2
Žmogaus sauga				1				0,5
Pasirenkamieji dalykai								
<i>Informacinės technologijos</i>						1		
<i>Dalykų moduliai</i>								
<i>Lietuvių kalbos: Teksto suvokimas ir analizė</i>						0,5	0,5	0,5
<i>Matematikos: Matematinio neraštingumo likvidavimas</i>						0,5	0,5	0,5
Pamokų skaičius jungtinėse klasėse:		5	7	22				
Pamokų skaičius mokiniui per savaitę:		27	29		28	31	32	32
Neformalusis švietimas				4	2	2	2	3

IV. SKYRIUS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

99. Mokykla, rengdama mokinio individualųjį ugdymo planą, sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą ir būtiną švietimo pagalbą.

100. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir šio skyriaus nuostatomis ir atsižvelgia į:

- 100.1. formaliojo švietimo programą;
- 100.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
- 100.3. specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginės psichologinės ar tarnybos rekomendacijas;
- 100.4. mokyklos galimybes (specialistų komanda, mokymo (si) aplinka, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

101. Individualus ugdymo planas rengiamas:

- 101.1. mokiniui, kurio specialiųjų ugdymosi poreikių negali tenkinti bendrasis mokyklos ar

klasės ugdymo planas;

101.2. atsižvelgiant į ugdymo programą, pedagoginės psichologinės ar švietimo tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, mokyklos galimybes;

101.3. mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje;

101.4. kai mokiniui pagal pedagoginės psichologinės tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas tam tikru laikotarpiu reikia intensyvios pedagoginės ir švietimo pagalbos.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

102. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pagal bendrąją programą ar specialiųjų poreikių mokiniui pritaikytą bendrąją programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 ir pagal Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, numatytus pasiekimus bei 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-459 42–44 punktų ir 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-457 68-78 punktų rekomendacijomis bei Mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka, patvirtinta mokyklos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V1-60.

TREČIASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

103. Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

104. Mokykla specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniui teikia, vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

105. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

105.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

105.2. ugdymo proceso metu;

105.3. specialiųjų pratybų forma: individualios, pogrupinės (2–4 mokiniai).

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

106. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie organizuoja mokykla, pagal vaiko gerovės komisijos, pedagoginės psichologinės tarnybos bei gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

107. Specialusis pedagogas, atsižvelgdamas į individualius gebėjimus, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro individualų ugdymo planą, konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus).
